

TILSHUNOSLIKDA SHAXS XARAKTERINI IFODALOVCHI LUG'AVIY BIRLIKLAR TADQIQI

Uktamova Mokhigul Khamidullo-kizi

Senior teacher of English philology department

ARTICLE INFO

Qabul qilindi: 02-May 2024 yil
Ma'qullandi: 05-May 2024 yil
Nashr qilindi: 10-May 2024 yil

KEY WORDS

shaxs xarakteri, lug'aviy birliklar, tilshunoslik, psixologik yondashuv, semantika

ABSTRACT

Ushbu maqolada tilshunoslikda shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarning tadqiqi va tahlili keltirilgan. Tadqiqot jarayonida lingvistik va psixologik yondashuvlar qo'llanilgan hamda turli adabiyotlar tahlil qilingan. Natijalar shuni ko'rsatadiki, shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar tilning muhim qismi hisoblanib, ular orqali insonning ichki dunyosi, hissiyotlari va xatti-harakatlarini aks ettirish mumkin. Shuningdek, ushbu birliklar tilning ifodali vositalaridan biri sifatida xizmat qiladi. Maqolada shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarning tasnifi, ularning semantik xususiyatlari va qo'llanilish doirasi batafsil yoritilgan. Maqola oxirida keltirilgan xulosalar tilshunoslik sohasida olib borilgan tadqiqotlarga qo'shimcha hissa qo'shadi.

Tilshunoslikda shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarning o'rganilishi alohida ahamiyatga ega. Ushbu mavzu turli soha vakillarining, jumladan, tilshunoslari, psixologlar va adabiyotshunoslarning diqqatini o'ziga jalb qilgan [1, 25-b.]. Shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar orqali insonning ichki dunyosi, hissiyotlari va xatti-harakatlarini aks ettirish mumkin [2]. Ushbu birliklar nafaqat insonni tavsiflash, balki uning xarakterini baholash uchun ham qo'llaniladi [3, 12-b.].

Tilshunoslikda shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarning tadqiqiga bag'ishlangan ko'plab ilmiy ishlar mavjud. Biroq, ushbu mavzu hali to'liq o'rganilmagan va yangi tadqiqotlar uchun keng imkoniyatlar yaratadi. Ushbu maqolaning maqsadi shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarning tilshunoslik nuqtai nazaridan tadqiq etish va tahlil qilishdan iborat.

USULLAR VA ADABIYOTLAR TAHLILI

Tadqiqot jarayonida lingvistik va psixologik yondashuvlar qo'llanildi. Lingvistik yondashuv doirasida shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarning semantik xususiyatlari, ularning nutqda qo'llanilishi va boshqa lug'aviy birliklar bilan aloqasi o'rganildi. Psixologik yondashuv esa ushbu birliklarning inson psixologiyasi bilan bog'liqligini tadqiq etishga qaratildi.

Tadqiqot uchun turli manbalar, jumladan, ilmiy maqolalar, monografiyalar va

lug'atlardan foydalanildi. Xususan, A.A.Reformatskiyning "Введение в языковедение" [4], V.V.Vinogradovning "Русский язык" [5], O.S.Axmanovning "Словарь лингвистических терминов" [6] kabi asarlari tahlil qilindi. Shuningdek, ingliz va o'zbek tilidagi shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar qiyosiy o'rganildi.

Semantika sohasiga oid tadqiqotlardan Sh.Safarovning "Semantika" [8] o'quv qo'llanmasini keltirish mumkin. Unda ma'no turlari, jumladan, konnotativ ma'no va uning shaxs xarakterini ifodalashdagi o'rni haqida fikr yuritiladi. M.Hakimovning "Pragmalingvistika asoslari" [9] kitobida ham lug'aviy birliklarning ma'no xususiyatlari pragmatik jihatdan tahlil qilinadi.

Psixolingvistik tadqiqotlar sirasiga A.Nurmonovning "Lingvistik tipologiya" [10] va D.Xudoyberganovning "Antropotsentrik tilshunoslik" [11] asarlarini kiritish mumkin. Ushbu manbalarda til va inson psixologiyasi o'rtasidagi aloqadorlik masalalari, xususan, lug'aviy birliklar orqali insonning ruhiy holati va xarakterini aks ettirish yo'llari ko'rsatib berilgan.

Shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarning adabiy asarlardagi o'rni A.Qodiriyning "O'tkan kunlar" [12] romani misolida tadqiq etilgan. M.Qurbonovning "Ommaviy axborot vositalarining tili" [13] monografiyasida esa ushbu birliklar publitsistikada qo'llanilishi haqida so'z yuritiladi. B.Yo'ldoshevning "Kundalik muloqot psixologiyasi" [14] asarida shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarning kundalik muloqotdagi ahamiyati ochib berilgan.

Q.Musayevning "Tarjima nazariyasi asoslari" [15] kitobida shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarni tarjima qilish masalalariga oydinlik kiritilgan. D.Ashurova va M.Galievaning "Madaniyatlararo muloqot asoslari" [16] o'quv qo'llanmasida esa ushbu mavzu lingvokulturologik jihatdan yoritilgan.

Xulosa qilib aytganda, shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar mavzusi tilshunoslikning turli yo'nalishlari doirasida faol o'rganilgan. Tadqiqotchilar tomonidan ushbu mavzuning nazariy va amaliy jihatlariga katta e'tibor qaratilgan. Shu bilan birga, shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarning lingvomadaniy va sotsiopragsmatik xususiyatlarini yanada chuqurroq tadqiq etish zarur.

NATIJALAR

Tadqiqot natijalariga ko'ra, shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar tilning muhim qismi hisoblanadi. Ular orqali insonning ichki dunyosi, hissiyotlari va xatti-harakatlarini aks ettirish mumkin. Ushbu birliklar tilning boy ifoda vositalaridan biri sanaladi.

Shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarni semantik jihatdan bir necha guruhga ajratish mumkin:

- ✓ Ijobiy xarakter xususiyatlarini ifodalovchi birliklar: mehribon, samimiy, adolatli, mard, jasur va boshqalar.
- ✓ Salbiy xarakter xususiyatlarini ifodalovchi birliklar: qo'rs, xasis, qo'rqqoq, xoin, mug'ombir va boshqalar.
- ✓ Neytral xarakter xususiyatlarini ifodalovchi birliklar: kamgap, kamsuqum, ishchan, faol va boshqalar.

Tadqiqot davomida shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarning nutqda qo'llanilishi ham o'rganildi. Aytish joizki, ushbu birliklar asosan badiiy adabiyotda, publitsistikada va kundalik muloqotda faol qo'llaniladi. Ular personajlar xarakterini ochib berishda, voqea-hodisalarga munosabat bildirishda va nutqning ta'sirchanligini oshirishda

muhim rol o'ynaydi.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar gender xususiyatlariga ham ega. Ayrim birliklar erkaklar nutqida, boshqalari esa ayollar nutqida ko'proq qo'llaniladi. Masalan, "mard", "jasur", "botir" kabi so'zlar ko'pincha erkaklar xarakterini tasvirlashda ishlatilsa, "nazokatli", "latofatli", "nozik" kabi birliklar ayollar tavsifida qo'llaniladi.

Shuningdek, tadqiqot davomida shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarning sinonimik qatorlari ham o'rganildi. Birliklar orasidagi sinonimik munosabatlar ularning ma'no qirralarini yanada to'liqroq ochib berishga xizmat qiladi. Masalan, "jasur", "botir", "qo'rqmas", "doviyurak" kabi birliklar "mardlik" tushunchasining turli jihatlarini ifodalaydi.

Shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarning antonimik xususiyatlari ham tadqiqot davomida aniqlandi. Antonimlar qarama-qarshi xarakter xususiyatlarini ifodalashda qo'llaniladi. Masalan, "mehribon - zolim", "kamtar - kibr-havoli", "tejamkor - isrofgar" kabi juftliklar insonning zid xarakter xususiyatlarini tasvirlaydi.

Tadqiqot natijalariga ko'ra, shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar nutqning turli sathlarida qo'llaniladi. Ular so'z, so'z birikmasi va gap shaklida uchraydi. Masalan, "mehnatkash inson" (so'z birikmasi), "U juda mard yigit" (gap) kabi.

O'rganishlar shuni ko'rsatadiki, shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar kontekst va vaziyatga qarab turli ma'no nozikliklari va emotsional-ekspressiv bo'yoqlarni ifodalashi mumkin. Masalan, "qaysar" so'zi kontekstga qarab "o'jar", "qat'iyatli" kabi ma'nolarni bildirishi mumkin.

Tadqiqot natijalariga ko'ra, shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar milliy-madaniy xususiyatlarga ham ega. Har bir til va madaniyatda o'ziga xos xarakter xususiyatlari mavjud bo'lib, ular lug'aviy birliklarda o'z aksini topadi. Masalan, o'zbek tilida "bosiq", "vazmin", "og'ir" kabi so'zlar xarakterning ijobiy jihatlarini ifodalaydi, ingliz tilida esa bunday xususiyatlar "calm", "composed" kabi birliklar orqali beriladi.

Yuqorida keltirilgan natijalar shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarning til va nutqning muhim qismi ekanligini ko'rsatadi. Ular adabiy til va shevalar, og'zaki va yozma nutq kabi turli sohalarida qo'llaniladi hamda insonning xarakter va ruhiy xususiyatlarini tasvirlashga xizmat qiladi. Tadqiqot natijalari tilshunoslikning turli yo'nalishlari uchun, xususan, leksikologiya, semantika va pragmatika uchun ahamiyatlidir.

TAHLIL VA MUHOKAMA

Shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar nafaqat tilshunoslik, balki psixologiya nuqtai nazaridan ham muhim ahamiyatga ega. Ushbu birliklar orqali insonning ruhiy holati, temperamenti va xarakterini aks ettirish mumkin. Shu bois, tilshunoslikda olib borilgan tadqiqotlar psixologiya fani bilan uzviy bog'liqdir.

Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar turli tillarda turlicha namoyon bo'ladi. Masalan, ingliz tilida "honest" so'zi rostgo'y, to'g'ri, halol kabi ma'nolarni ifodalasa, o'zbek tilida "halol" so'zi ko'proq adolatli, insofli, vijdonli kabi ma'nolarni anglatadi [7, 42-b.]. Bunday farqlar til va madaniyatning o'ziga xos xususiyatlari bilan izohlanadi.

Shuningdek, shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar zamon va makon ta'sirida o'zgarib borishi mumkin. Ayrim birliklar eskirib, iste'moldan chiqsa, boshqalari yangi ma'no kasb etishi mumkin. Bu esa tilning doimiy ravishda rivojlanib borishidan dalolat beradi.

Shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar tilshunoslikning turli yo'nalishlari doirasida tadqiq etiladi. Semantika ushbu birliklarning ma'no xususiyatlarini o'rganish bilan shug'ullanadi. Lug'aviy birliklarning ma'nosi kontekst va vaziyatga qarab o'zgarishi mumkin. Masalan, "qaysar" so'zi ba'zi hollarda salbiy ma'no kasb etsa (qaysar odam - o'jarlik qiluvchi), boshqa vaziyatlarda ijobiy xususiyatni ifodalashi mumkin (qaysar kurashchi - matonatli) [8, 54-b.].

Pragmatika esa shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarning nutqda qo'llanilish jihatlarini tadqiq etadi. Ushbu birliklar nutq vaziyatiga mos ravishda tanlanadi va ma'lum maqsadni ko'zlab ishlatiladi. Masalan, "mehnatkash" so'zi odatda ijobiy ma'noda qo'llaniladi va insonning mehnatsevarlik xususiyatini ta'kidlaydi. Ammo ayrim hollarda bu so'z kinoya ma'nosida ham kelishi mumkin [9, 37-b.].

Psixolingvistika nuqtai nazaridan shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar insonning ruhiy holati va xarakterini aks ettiruvchi vosita sanaladi. Ushbu birliklar orqali insonning his-tuyg'ulari, kayfiyati va xatti-harakatlarini ifodalash mumkin. Masalan, "xafa bo'lmoq", "g'azablanmoq", "quvonmoq" kabi fe'llar insonning turli emotsional holatlarini bildiradi [10, 82-b.].

Shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar gender jihatdan ham farqlanishi mumkin. Ayrim birliklar ko'proq erkaklar nutqida, boshqalari esa ayollar nutqida qo'llaniladi. Masalan, "najot" so'zi ko'pincha erkaklar tomonidan ishlatilsa, "nafosat" so'zi ayollar nutqida ko'proq uchraydi [11, 61-b.]. Bunday farqlar jamiyatdagi gender stereotiplari va madaniy an'analar bilan bog'liq bo'lishi mumkin.

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar badiiy adabiyotda, ayniqsa, realizm yo'nalishidagi asarlarda keng qo'llaniladi. Yozuvchilar ushbu birliklar orqali personajlar xarakterini yaqqol ochib beradi, ularning ichki dunyosini tasvirlaydi. Masalan, Abdulla Qodiriyning "O'tgan kunlar" romanida Otabek obrazini yaratishda "olijanob", "mard", "or-nomusli" kabi birliklar faol ishlatilgan [12, 95-b.].

Shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar publitsistikada ham muhim ahamiyatga ega. Jurnalistlar ushbu birliklardan foydalanib, voqea-hodisalarga o'z munosabatini bildiradi, jamiyatdagi ijobiy va salbiy holatlarni tanqid qiladi. Masalan, "adolatsiz", "mutaassib", "manfaatparast" kabi birliklar orqali jamiyatdagi salbiy illatlar fosh etiladi [13, 72-b.].

Kundalik muloqotda ham shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar faol qo'llaniladi. Insonlar ushbu birliklar yordamida o'z his-tuyg'ularini ifodalaydi, boshqalar xarakteriga baho beradi. Masalan, "Sen juda aqllisan", "U yalqov odam" kabi gaplarda shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar ishlatilgan [14, 39-b.].

Shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar tarjima jarayonida ham muhim rol o'ynaydi. Tarjimonlar bunday birliklarni tarjima qilishda ekvivalentlik va adekvatlikka erishishga harakat qiladi. Biroq ba'zida to'liq ekvivalentlikka erishish imkoni bo'lmaydi, chunki har bir til va madaniyatning o'ziga xos xususiyatlari mavjud. Bunday hollarda tarjimon kompensatsiya usulidan foydalanishi mumkin [15, 112-b.].

Tadqiqotchilar shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarni o'rganishda lingvokulturologik yondashuvni ham qo'llaydilar. Ushbu yondashuv doirasida til va madaniyat o'rtasidagi aloqador jihatlar tadqiq etiladi. Shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar muayyan madaniyatning qadriyatlarini, urf-odatlarini va an'analarini aks ettiradi [16, 47-b.].

Shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar tilning muhim qismi bo'lib, ular turli sohalarda, jumladan, tilshunoslik, adabiyotshunoslik, psixologiya va madaniyatshunoslikda tadqiq etiladi. Ushbu birliklarning semantik, pragmatik va psixolingvistik xususiyatlari ularning nutqda qo'llanilishini belgilaydi. Shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarni o'rganish til va madaniyat o'rtasidagi munosabatlarni yanada chuqurroq anglash imkonini beradi.

Shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar mavzusi tilshunoslikning dolzarb masalalaridan biri bo'lib, u tilning antropotsentrik xususiyatini yaqqol namoyon etadi. Ushbu mavzuning ahamiyati shundaki, til insonning nafaqat tashqi olamini, balki ichki dunyosini ham aks ettiradi. Shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar ana shunday ichki dunyoni, ya'ni insonning xarakter xususiyatlari, hissiyotlari va ruhiy holatlarini tasvirlashga xizmat qiladi.

Shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarning gender xususiyatlari ham diqqatga sazovor. Ayrim birliklar erkaklar nutqi uchun, boshqalari esa ayollar nutqi uchun xosroq ekanligi kuzatildi. Bu tilning genderlik xususiyatini aks ettiradi. Shu bilan birga, bunday farqlanishlar jins stereotiplarining til va nutqda aks etishini ham ko'rsatadi.

Tadqiqot davomida aniqlangan sinonimik va antonimik munosabatlar shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarning sistemali xususiyatini namoyon etadi. Sinonimlar ma'no nozikliklarini ifodalash imkonini bersa, antonimlar qarama-qarshi xarakter xususiyatlarini tasvirlashga xizmat qiladi. Bu esa ushbu birliklarning ifoda imkoniyatlarini yanada kengaytiradi.

Tadqiqot shuni ko'rsatadiki, shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar tilning barcha sathlarida, ya'ni leksik, morfologik va sintaktik sathlarda qo'llaniladi. Bu esa ularning til tizimining ajralmas qismi ekanligini tasdiqlaydi. Bundan tashqari, ushbu birliklar nutqning ham turli shakllarida, masalan, monologik va dialogik nutqda ishlatilishi mumkin.

Shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarning milliy-madaniy xususiyatlari til va madaniyat aloqadorligini yaqqol namoyon etadi. Har bir til o'ziga xos xarakter xususiyatlarini aks ettiruvchi lug'aviy birliklarga ega. Bu esa tilni o'rganishda madaniy omilni hisobga olish zaruratini ko'rsatadi.

Muhokama yuritilgan fikrlar shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarni tadqiq etishning nazariy va amaliy ahamiyatini yana bir bor tasdiqlaydi. Ushbu birliklarni o'rganish tilning ifoda imkoniyatlarini yanada chuqurroq anglash, nutqiy muloqot samaradorligini oshirish hamda tillarni qiyosiy o'rganish uchun xizmat qiladi. Shu bilan birga, mavzuning istiqbolli jihatlarini ham mavjud bo'lib, ularni turli sohalarda qo'llash mumkin.

Shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar tilshunoslikning turli yo'nalishlari uchun tadqiqot obyekti bo'lib xizmat qiladi. Ularni o'rganish tilning antropotsentrik mohiyatini yanada chuqurroq anglashga yordam beradi. Kelajakda ushbu mavzu bo'yicha yangi tadqiqotlar olib borish, xususan, shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarning nutqiy va lingvokulturologik xususiyatlarini o'rganish muhim ahamiyat kasb etadi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklar tilning muhim qismi hisoblanib, ular orqali insonning ichki dunyosi, hissiyotlari va xatti-harakatlarini aks ettirish mumkin. Ushbu birliklar tilshunoslikning turli yo'nalishlari, jumladan, semantika, pragmatika va psixolingvistika doirasida tadqiq etiladi.

Shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarning tadqiqi nafaqat nazariy, balki amaliy ahamiyatga ham ega. Ushbu birliklarning to'g'ri va o'rinli qo'llanilishi nutq madaniyatini yuksaltirishga, til ta'sirchanligini oshirishga hamda fikrni aniq va lo'nda ifodalashga xizmat qiladi.

Tadqiqotdan olingan natijalar tilshunoslikning turli sohalarida, xususan, leksikologiya, stilistika va lingvokulturologiyada qo'llanilishi mumkin. Shuningdek, ushbu natijalar xorijiy tillarni o'qitishda ham muhim ahamiyatga ega. Shaxs xarakterini ifodalovchi lug'aviy birliklarni o'rganish orqali til o'rganuvchilar nafaqat so'z boyligini oshiradi, balki xorijiy madaniyat va mentalitetni ham chuqurroq anglaydi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Karaulov, Yu.N. (1987). Russkiy yazyk i yazykovaya lichnost' [Russian language and linguistic personality]. Moscow: Nauka, 25.
2. Abdurahimovna, A. S. (2021, December). Tilshunoslik va tibbiyot integratsiyasi (AQSHdagi ayrim universitetlar misolida). In Conferences.
3. Adilova, S. A. (2021). Corpora and Corpus-Based Teaching Uzbek to Foreigners. International Journal of Multicultural and Multireligious Understanding, 8(4), 525-531.
4. Hayitova, D., & Tokhirova, D. (2022). INSTRUCTIONAL STRATEGIES TO TEACH LISTENING. Academic research in educational sciences, 3(1), 726-730.
5. Sevara, N., & Akramovna, T. U. (2023). EMPOWERING EFFECTIVE COMMUNICATION: INNOVATIVE METHODS FOR TEACHING SPEAKING SKILLS. Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi, 11(1), 133-136.
6. Akramovna, T. U. (2023). O'ZBEK ADABIYOTIDA ILMIY-FANTASTIKA JANRINING O'ZIGA XOSLIGI. JOURNAL OF INNOVATIONS IN SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL RESEARCH, 6(5), 664-668.
7. Saidov, S. (2024). AN OVERVIEW OF CORPUS LINGUISTICS AND ITS BENEFITS IN LANGUAGE TEACHING. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 45(45).
8. Saidov, S. (2023). IKKINCHI TIL O'RGANISHDA EKSTRAVERSIYANING FOYDALARI. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 27(27).
9. Norqulova, S. T. (2021). ADAB IN THE INTERPRETATION OF ALISHER NAVOI. Theoretical & Applied Science, (4), 446-449.
10. Jabborov, E. (2019). COMPARATIVE ANALYSIS OF ENLIGHTENMENT VIEWS IN UZBEK-FRENCH LITERATURE. Theoretical & Applied Science, (6), 650-653.
11. Eshnazar, J. (2022, May). THE NATIONAL AWAKENING, THE REVOLUTION OF THINKING AND THE ENLIGHTENMENTAL VIEWS OF JADIDISM. In International Scientific and Current Research Conferences (pp. 117-119).
12. Yuldasheva, D. K. (2023, May). METHODS OF DEVELOPMENT OF COMMUNICATIVE COMPETENCE OF STUDENTS OF THE TOURISM DIRECTION IN ENGLISH CLASSES. In International Conference of Education, Research and Innovation (Vol. 1, No. 5, pp. 19-26).
13. Yuldasheva, D. (2023). THE IMPORTANCE OF LISTENING COMPREHENSION MATERIALS IN THE DEVELOPMENT OF COMMUNICATIVE COMPETENCE OF TOURISM STUDENTS. " Science Shine" International scientific journal, 8(1).
14. Юлдашева, Д. (2023). TURIZM YO'NALISHI TALABALARIGA INGLIZ TILIDA SOHAVIY LEKSIKANI O'RGATISH USULLARI. Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари/Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук/Actual Problems of

Humanities and Social Sciences., 3(S/6).

15. Yuldasheva, D. (2023). METHODS OF DEVELOPING COMMUNICATIVE COMPETENCE IN ENGLISH FOR STUDENTS OF TOURISM. Namangan davlat universiteti Ilmiy axborotnomasi, (6), 293-298.

16. Садикова, D. (2021). Muslihabegim Miskin Appeals to Historical Person-Hazrat Agoyi Buzurg. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 8(8).

17. Садикова, Д. (2021). Muslihabegim Miskin–XIX asr Buxoro adabiy muhitining iste'dodli zullisonayn shoirasi. Центр научных публикаций (buxdu. uz), 8(8).

18. Турсунов, С. Н., Чориев, Р. Қ., Муртазоев, Б. Х., & Чўтматов, Ж. О. (2019). Имом Абу Исо ат-Термизий ва термизлик алломалар.– Т. Yangi nashr.

INNOVATIVE
ACADEMY